

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 października 2020 r. Nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że dla płatnika składek (...) sp. z o.o. kwota wypłaconych świadczeń z ubezpieczenia wypadkowego podlegających rozliczeniu w ciężar składek na ubezpieczenie społeczne za czerwiec 2018 r. wynosi 338,24 zł. W uzasadnieniu wskazano, że płatnik składek (...) sp. z o.o. w czerwcu 2018 r. wypłacił Z. S. (1) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy za okres od 7 maja 2018 r. do 13 maja 2018 r. w kwocie 338,24 zł, przy czym nie rozliczył tej kwoty w ciężar składek w czerwcu 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że w ww. okresie Z. S. (1) miał prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego.

/decyzja – akta ZUS/

Od powyższej decyzji odwołał się płatnik składek (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K..

Zaskarżonej decyzji zarzucił:

1) sprzeczność istotnych ustaleń organu rentowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wskutek naruszenia prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, to jest art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w związku z art. 7, art. 77 § 1 w zw. z art. 80 k.p.a. poprzez dokonanie oceny dowodów:

a) w sposób dowolny przez uznanie, że

- prowadzenie działalności (...) sp. z o.o. realizowane było wspólnie z (...) sp. z o.o. sp. k. i (...) sp. z o.o., pomimo że podmioty te mają odrębną zdolność prawną, są odrębnymi podmiotami w obrocie, a ich działalność podejmowana w ramach określonych działań wzajemnych wynika z potrzeby natury faktycznej i ekonomicznej,
- określenie przez Zakład, że istniała reguła polegająca na zawieraniu w pierwszej kolejności umów cywilnoprawnych, a następnie w jednej ze spółek umowy o pracę a w drugiej umowy cywilnoprawnej, pomimo nieprzeprowadzenia jakichkolwiek czynności kontrolnych w toku postępowania, uzasadniających takie twierdzenie,
- przedstawienie procesu rekrutacji zawarcia umowy i jej wykonania na podstawie protokołów przesłuchań ubezpieczonych – byłych pracowników spółek, bez określenia w treści decyzji i protokołu kontroli konkretnych środków dowodowych i odniesienia ich do treści przedmiotowej decyzji i objętych nią stosunków prawnych łączących płatnika z ubezpieczonym,
- uznanie, że oddzielenie czynności objętych umowami cywilnoprawnymi od czynności objętych umową o pracę stanowiło jedynie papierowe przypisywanie tej pracy spółkom zależnym podczas, gdy okoliczność ta stanowi jedynie dowolne przyjęcie organu niezajdujące oparcia w materiale dowodowym,

b) w sposób niewszechstronny przez nieuzasadnione pominięcie zeznań pracowników i osób wykonujących czynności na podstawie umów cywilnoprawnych ujętych w protokole kontroli, stojących w sprzeczności z zeznaniami przyjętymi za podstawę ustalonego w decyzji stanu faktycznego;

2) naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy to jest art. 91 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez jego niezastosowanie i nie odniesienie się przez Zakład do złożonych przez płatnika składek zastrzeżeń oraz nieprzeprowadzenie uzupełniających czynności kontrolnych, w zakresie w jakim płatnik składek wykazał, że czynności powierzone płatnikowi składek przez inne spółki lub czynności powierzane przez płatnika innym spółkom i wykonywane w ramach umów cywilnoprawnych są w pełni uzasadnione charakterem i skalą prowadzonej działalności, w szczególności nie odniesienie się do dowodów z dokumentów – umów zawartych

w reżimie prawa zamówień publicznych i specyfiki wykonywania określonych czynności w zakresie realizacji takiej umowy przez kontrahentów płatnika,

3) naruszenie prawa materialnego art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez jego błędną wykładnię skutkująca przyjęciem, że ubezpieczony objęty jest definicją pracownika wyrażoną w ustawie systemowej.

Wobec tak sformułowanych zarzutów wniósł o zmianę decyzji przez umorzenie postępowania w sprawie na podstawie art. 123 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 105 k.p.a., a także o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych, kwestionując twierdzenia Zakładu, że sporna umowa cywilnoprawna była wykonywana na rzecz własnego pracodawcy.

/odwołanie k. 3 – 9/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddziału w Ł., wniósł o ich oddalenie oraz o zasądzenie od odwołującego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm prawem przepisanych, podtrzymując w całości dotychczasowe stanowisko w sprawie.

/odpowiedź na odwołanie k.10 – 10 odwrót/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Płatnik składek (...) sp. z o.o. w czerwcu 2018 r. wypłacił Z. S. (1) wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy za okres od 7 maja 2018 r. do 13 maja 2018 r. w kwocie 338,24 zł , przy czym nie rozliczył tej kwoty w ciężar składek w czerwcu 2018 r. W ww. okresie Z. S. (1) miał prawo do zasiłku chorobowego z ubezpieczenia wypadkowego.

/okoliczność bezsporna/

Decyzją Nr (...) z dnia 2 października 2020 r. na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 3, w związku z art. 4 pkt 2 lit. a, art. 8 ust. 1 i ust. 2a, art. 18 ust. 1 i ust. 1a, art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 266 z późn. zm.) oraz art. 81 ust. 1, ust. 5 i ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1398 z późn. zm.) Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe i zdrowotne Z. S. (2) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek (...) SP. Z O.O. wynosi:

Miesiąc/ rok	Kod ubezpieczenia	Podstawa wymiaru składek	Składka na ubezpieczenie zdrowotne			
na ubezpieczenia	na ubezpieczenie					
Emerytalne i rentowe	Chorobowe	Wypadkowe	Zdrowotne			
12-2017	(...)	1 673,62 zł	1 673,62 zł	1 673,62 zł	1 444,17 zł	129,98 zł

01-2018	(...)	4 781,76 zł	4 781,76 zł	4 781,76 zł	4 126,18 zł	371,36 zł
02-2018	(...)	4 791,50 zł	4 791,50 zł	4 791,50 zł	4 134,59 zł	372,11 zł
03-2018	(...)	4 531,98 zł	4.531,98 zł	4 531,98 zł	4 248,89 zł	382,40 zł
04-2018	(...)	5 021,98 zł	5 021,98 zł	5 021,98 zł	4 333,46 zł	390,01 zł
05-2018	(...)	5 698,90 zł	5 698,90 zł	5 698,90 zł	4 917,59 zł	442,58 zł
06-2018	(...)				302,01 zł	0,00 zł

W uzasadnieniu wskazano, że czynności będące przedmiotem zawartych umów cywilnoprawnych umów zlecenia i umów o dzieło ze spółką (...) Sp. z o.o. w rzeczywistości świadczone były na rzecz płatnika składek (...)Sp. z.o.o będącego pracodawcą, z którym zleceniobiorca pozostaje w stosunku pracy.

/decyzja – akta ZUS/

Prawomocnym wyrokiem z dnia 14 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Łodzi , VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (...) sp. z o.o. od ww. decyzji oraz zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/wyrok k.177, wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 7 czerwca 2022 r. k.232 akt o sygn. VIII U 2614/20/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do niniejszej sprawy akt o sygn. VIII U 2614/20.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się niezasadne.

Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym oraz obliczania i opłacania składek reguluje ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2022 r., poz.1009).

Zgodnie z treścią art. 6 ust 1 pkt 1 i 5 oraz art. 12 ust 1 i art. 13 ust 1 i 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zwanej dalej ustawą systemową, osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia jego rozwiązania dla pracowników oraz od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Stosownie z treścią art. 36 ust. 1 ustawy systemowej, każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych. Obowiązek zgłoszenia osoby prowadzącej działalność gospodarczą spoczywa na tej osobie (ust. 3).

Zgodnie zaś z art. 17 w związku z art. 46 ust.1 i ust. 2 ustawy, płatnik składek obowiązany jest według zasad wynikających z przepisów niniejszej ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać

należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Rozliczenie składek oraz wypłaconych przez płatnika w tym samym miesiącu świadczeń następuje w deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA.

Zgodnie zaś z treścią art. 48 tejże ustawy, jeżeli płatnik składek nie złoży w terminie deklaracji rozliczeniowej, nie będąc z tego obowiązku zwolnionym, organ rentowy dokonuje wymiaru składek z urzędu w wysokości wynikającej z ostatnio złożonej deklaracji, bez uwzględnienia wypłaconych płatnikowi świadczeń, zawiadamiając go o tym. Jeżeli po wymierzeniu składek z urzędu płatnik złoży deklarację rozliczeniową, organ rentowy koryguje wymiar składek do wysokości wynikającej ze złożonej deklaracji z uwzględnieniem wykazanych w niej świadczeń.

Powyższe obowiązki płatnika, wynikają wprost z przepisów ustawy, nie ma zatem potrzeby nakładania na niego takiego obowiązku z drogiej decyzji. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący.

W niniejszej sprawie istotnym jest, że prawomocnym wyrokiem z dnia 14 stycznia 2022 r., jaki zapadł w sprawie o sygn. akt VIII U 2614/20 przesądzone, że zawarcie umów zlecenia/dzieła przez zainteresowanego Z. S. (1) służyło jedynie uzyskaniu formalnego innego tytułu do ubezpieczeń, mimo nadal faktycznie realizowanego zobowiązania pracowniczego na rzecz (...) sp. z o.o., a tym samym płatnik winien uwzględniać kwotę tak uzyskiwanego przychodu w rozliczeniach należnych składek za zatrudnianych pracowników. Tym samym Sąd w niniejszej sprawie jest związany powyższym rozstrzygnięciem i nie mógł czynić w tym zakresie żadnych ustaleń.

Zgodnie bowiem z art. 365 § 1 k.p.c., orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby. Rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być już ona ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza bowiem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z kwestią uprzednio rozstrzygniętą oraz niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego. Innymi słowy, istnienie prawomocnego orzeczenia merytorycznego skutkuje tym, że nie jest możliwe dokonanie odmiennej oceny i odmiennego osądzenia tego samego stosunku prawnego, w tych samych okolicznościach faktycznych i między tymi samymi stronami. Moc wiążąca orzeczenia może być bowiem rozważana tylko wtedy, gdy rozpoznawana jest inna sprawa niż ta, w której wydano poprzednie orzeczenie oraz gdy kwestia rozstrzygnięta innym wyrokiem stanowi zagadnienie wstępne. Waler prawny rozstrzygnięcia (osądzenia) zawartego w treści prawomocnego orzeczenia występującego w nowej sprawie pomiędzy tymi samymi stronami, choć przedmiot obu spraw jest inny, wyraża się w tym, że rozstrzygnięcie zawarte w prawomocnym orzeczeniu (rzecz osądzona) stwarza stan prawny taki, jaki z niego wynika. Sądy rozpoznające między tymi samymi stronami nowy spór więc muszą przyjmować, że dana kwestia prawna kształtuje się tak, jak przyjęto to w prawomocnym, wcześniejszym wyroku, a więc w ostatecznym rezultacie procesu uwzględniającym stan rzeczy na datę zamknięcia rozprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 12/09, Legalis nr 266518). W kolejnym postępowaniu, w którym pojawia się ta sama kwestia, nie może być ona już więc ponownie badana. Związanie orzeczeniem oznacza zatem zakaz dokonywania ustaleń sprzecznych z uprzednio osądzoną kwestią, a nawet niedopuszczalność prowadzenia w tym zakresie postępowania dowodowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007 r., II CSK 452/06, OSNC-ZD 2008/1/20 oraz uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2008 r., III CZP 72/08, OSNC 2009/2/20; z głosem M. Sieradzkiej, Głosa 2009/3/24).

Reasumując, w konsekwencji rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 14 stycznia 2022 r., tutejszy Sąd nie był władny do czynienia w tym zakresie jakichkolwiek ustaleń, a tym samym nie znalazł podstaw do zmiany zaskarżonej decyzji. Płatnik składek (...) sp. z o.o. winien zatem był rozliczyć za zainteresowanego składki z uwzględnieniem kwoty wynagrodzenia, jakie wypłacił mu w związku z jego niezdolnością do pracy w okresie od 7 maja 2018 r. do 13 maja 2018 r. (wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną, mimo że nie stanowi dla pracownika podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, to jednak uwzględnia się je w podstawie wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne).

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., oddalił odwołanie, o czym orzekł w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 kpc w zw. z treścią rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 t.j. z późn. zm) , stosownie do wartości przedmiotu sporu , o czym orzekł w punkcie 2 sentencji wyroku.

S.B.